

Құрметті әріптестер!

Мен, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Жакыпбеков Ерболат Еркинович Алматы қаласының «№ 90 мамандандырылған мектеп-лицейінің» атынан қатысып отырмын. Мектеп 1958 жылдан бері жалпы білім беретін қалалық физика-математика мектебі ретінде жұмыс істеп келеді, 2014 жылдан бастап мамандандырылған мектеп-лицей мәртебесіне ие болды.

Қазіргі таңда мектепте 41 сыныпты құрайтын 1050 оқушы білім алса, оның 7 сыныбы қазақ тілінде оқытылады. Лицейіміздің миссиясы – адамгершілігі жоғары, жан-жақты білімді, қоғамға бейімделген, шығармашыл, бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру және дамыту, жоғары сапалы орта білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету, балалардың құқықтары мен мүдделерін қорғау.

Біз лицейімізді мемлекетпен бірге дамып, еліміздің зияткерлік әлеуетін қалыптастыру үшін әлеуметтік мемлекеттік тапсырысты қанағаттандыру жұмыстарын жүргізетін, мектеп оқушыларына оқуға және балаларға өз қабілеттерін дамытуға көмектесетін, шығармашыл педагогтардың жұмыс істеуіне жақсы жағдай жасай алатын мектепке айналдырғымыз келеді.

Мектептің дамуы, ең алдымен, тікелей мұғалімдерге байланысты екенін негізге ала отырып, бізде кадрлық қамтамасыз ету деңгейі айтарлықтай жоғары: мектептегі 72 мұғалімнің 6-ы шебер мұғалім, 26-сы педагог-зерттеуші, 14-і педагог-сарапшылар. Сонымен қоса магистр дәрежесі бар оқытушылар санының өсу тенденциясы бүгінгі таңда – 14 оқытушыны құрайды.

Лицейдің педагогикалық ұжымы сабақты, оқушының мінез-құлқын, оқу мақсаттары мен формаларын бағалаудың құндылық-нормативтік бірлігін қалыптастырды. Лицей әкімшілігі мұғалімдерге өздерінің шығармашылық зертханасын құруға көмектеседі. Бұл бағыттағы жұмыстың мақсаты – артта қалғандарды озық деңгейге жеткізе отырып, мұғалімдердің кәсіби шеберлігін шыңдау.

Жоғары кәсіби педагогикалық ұжымнан басқа, лицейде бастауыш мектептің болуы сөзсіз артықшылық болып табылады. Бастауыш мектептегі жақсы базалық дайындық оқушыларға бастауыш және орта мектепте жетістікке жетуге мүмкіндік береді. Мамандандырылған мектепке бастауыш сыныптар қажет пе деген пікірталас тоқтатылуы керек, өйткені 2023 жылы лицейдің бастауыш мектеп бітірушілерінің 75%-ы конкурстық емтиханды тапсырып, қаладағы мамандандырылған мектептердің 5-сыныбына түсті (орыс тілінде оқытатын сыныптарда өту балы-86).

№ 90 мектеп-лицейінің қоғамда беделі бар, соның арқасында бастауыш сынып оқушыларының контингенті қалыптасады. Лицейге әңгімелесу негізінде 1-сыныпқа, конкурс бойынша 5-сыныпқа түседі.

Оқушылардың оқудағы табыстылығы мен білім сапасының артуына оқушылардың тәртібі тікелей ықпал етеді. Лицей оқушыларының 53% тәрбиенің жоғары деңгейін көрсетсе, ал 43% орташа тәрбие деңгейін көрсетеді, ал 1% оқушылар тәрбиенің төмен деңгейін көрсетіп келеді.

Мектептің миссиясын жүзеге асыруға кері әсер ететін фактор- бұл қазіргі уақытта біз жеңе алмайтын НЗМ мен РФММ тарапынан бәсекелестік. Жоғары білікті кадрлардың тапшылығы (біздің мектеп үшін-бастауыш сыныптар және ағылшын тілі), жас мамандардың әдістемелік дайындығының нашарлығы лицей жұмысын қиындатады.

Мектеп миссиясын жүзеге асыру үшін не істедік?

4-сынып оқушыларын пәндік оқытуға көшіру кадрлардың жетіспеушілігін ғана емес, сонымен қатар оқушылардың білім сапасын арттыру мәселесін шешуге мүмкіндік берді.

Лицей қызметінің барлық бағыттарын қамтитын мектепішілік бақылауды ұйымдастыру: оқушылардың білімі мен дағдыларының қалыптасу деңгейін бақылау сыныптардың барлық пәндері мен параллельдері бойынша жоспарлы түрде жүзеге асырылады, математика, физика және басқа пәндер бойынша тоқсандық жиынтық бағалау акт залында бір уақытта және жиынтық бағалауға қойылатын бірыңғай тапсырмалар мен талаптар бойынша жүргізіледі. Лицей практикасына 5-8, 10 сыныптарда математика, физика, орыс тілі бойынша теориялық тур өткізу кірді. Теориялық тур жазбаша және ауызша түрде өткізіледі. Бұл оқушыларға теориялық білімдерін кеңейтуге және жүйелеуге, көпшілік алдында сөйлеу тәжірибесін алуға мүмкіндік береді.

Мектепішілік бақылауды жариялылық, орындылық, мектеп ішіндегі бақылауды ұйымдастыруға көптеген мұғалімдерді тарту негізінде демократияландыру жүріп жатыр.

Бұл оқу жылы лицейде «Лицейдің әрбір оқушысы-олимпиадаға қатысушы» яғни, жаппай олимпиадалық қозғалыс жылы деп жарияланды. Әрине, оқушылардың көпшілігі мектеп олимпиадасының деңгейінде қалады. Дегенмен, олимпиадаға қатысу кезінде оқушының пәнге деген қызығушылығы артады, ал ол өз кезегінде білім сапасын арттыруға көмектеседі. 2022-2023 оқу жылында лицей оқушылары республикалық деңгейдегі олимпиадалар мен жарыстарда 15 жүлделі орынға ие болды. 2-4 сынып оқушылары математика пәнінен «Бастау» байқауының республикалық кезеңінің жеңімпаздары атанды.

Лицей түлегі Леонов Вадим математикадан үш халықаралық олимпиаданың жүлдегері атанды.

Лицей түлегі Ким Алексей олимпиада нәтижелері бойынша Ресейдің 7 жетекші жоғары оқу орындарынан шақыртулар алды.

Мектеп-лицей түлектері бұдан 20 жыл бұрынғыдай ҰБТ-да тұрақты жоғары нәтиже көрсетуде, өйткені біз ұлттық тестілеуге дайындалудағы мектептің жауапкершілігін түсінеміз.

Түлектердің барлығы дерлік Қазақстан мен Ресейдің жоғары оқу орындарына білім гранттарын жеңіп алуда. Түлектердің 90% - ы математика, физика, информатика мамандықтары бойынша оқиды.

Лицейде мектеп Парламенті жұмыс істейді. Оның мүшелері 5-11 сынып оқушылары. Олар дублёр күнін, мемлекеттік мерекелерге арналған сынып сағаттарын өткізеді, жекелеген оқушылардың үлгерімі мен тәртібі мәселелерін қарастырады.

Соңғы уақытта бізде мектеп пен отбасының өзара түсіністігі мен өзара іс-әрекетін жолға қоюға мүмкіндік беретін ата-аналар жиналысын өткізудің жаңа форматы бейімделуде.

Біздің лицейде оқушылардың жан-жақты қызығушылықтары мен қабілеттерін дамытуға жағдай жасалған. 12 жыл бойы шахмат үйірмесі жұмыс істейді, оның жеке сабақ бөлмесі бар. Қазақ тілінде оқытатын 1-сыныпта шахмат ойынын оқыту бойынша факультативтік курс жүргізіледі. Лицей базасында шахмат федерациясының ресурстық орталығы құрылды. Мектепте робототехника кабинеті бар, домбыра оркестрі құрылды.

Даму мақсатын іске асыру барысында біз мынадай тәжірибеге ие болдық: оқу-тәрбие процесін тұрақты мониторингтеудің маңыздылығын мойындау, қолжетімді білім беру ресурстарының базасын құру қажеттілігі, мұғалімдердің әдістемелік бірлестіктері мен жас педагог мектебінің жұмысын жақсарту, түлектерді құзыретті дағдыларға бағдарлау.

Өзін-өзі дамытуға ұмтылған мұғалімдер саны артып келеді: «Алматы мектептері» бағдарламасы аясында 34 мұғалім өз пәні бойынша біліктілікті арттыру курсына қатысты.

Лицейдің психологиялық қызметі жүйелі жұмыс жасайды.

Оқытушылар құрамы Алматы қаласындағы жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықта.

Оқушылар үшін қауіпсіз және жайлы жағдай жасалған.

Лицейдің педагогикалық ұжымы дарынды балалармен жұмыс жасауда, соның ішінде жобалау және ғылыми-зерттеу қызметінде біршама тәжірибе жинақтады.

Лицейдің педагогикалық ұжымының жұмысындағы белгілі бір жетістіктерге қарамастан, білім беру қабілеті мен қажеттіліктері жоғары балалар үшін мектеп үлгісін құруда келесі қадамдар қажет:

1. Дарынды, үлгерімі жоғары және үлгерімі төмен оқушыларды оқытудың әдіс-тәсілдерін саралау.
2. Вариативтік компонентті оңтайландыру арқылы білім мазмұнын жаңарту, «Олимпиадалық математика» элективті курсын енгізу.

3. Кәсіптік бағдар беруді 7-сыныптан бастау.

4. Өткізіліп жатқан «Заманауи білім беру технологиялары» семинары негізінде мұғалімдердің педагогикалық шеберлігін арттыруды қамтамасыз ету.

5. Білім беру деңгейлеріндегі мақсаттар мен әдістерді үйлестірудің тиімді механизмін әзірлеу: бастауыш-негізгі, негізгі-жоғары.

Осы және басқа да жұмыс бағыттарын жүзеге асыру лицей түлектерін белсенді өмірге дайындауға, педагогикалық ұжымды пікірлестер ұжымына айналдыруға мүмкіндік береді.